

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobce: **nejvyšší státní zástupce**, se sídlem Jezuitská 4, Brno, proti žalovanému: **Obecní úřad Libouchec**, se sídlem Libouchec 221, za účasti osob zúčastněných na řízení: **a) Ing. V. Č., b) SVEP, a. s.**, se sídlem V. Řezáče 315, Most, zast. JUDr. Ladislavem Vostárkem, advokátem se sídlem Mickiewiczova 242/17, Praha 6, **c) Ředitelství silnic a dálnic ČR**, se sídlem Čerčanská 12, Praha 4, zast. JUDr. Vladimírem Kubátem, advokátem se sídlem Valentova 1734/5, Praha 4 a **d) LASTA a. s.**, se sídlem Bělehradská 1119/6, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení b) proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 2. 2011, čj. 15 Ca 51/2009 - 56, o návrhu osoby zúčastněné na řízení b) na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh osoby zúčastněné na řízení b) na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem shora uvedeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2006, čj. SÚ/089/248/06, kterým byla na žádost stavebníka - osoby zúčastněné na řízení b) - povolena změna stavby „Výstavba 3 ks stožárů větrných elektráren“ před dokončením. Tato stavba byla původně povolena rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 1. 2005, čj. SÚ/013/600/04/05, na pozemcích p. č. X, X, X, X a X v k. ú. P, včetně přípojky na VN na pozemcích p. č. X a X v k. ú. P., na pozemku p. č. X v k. ú. K. L. v K. h., na pozemku p. č. X v k. ú. N. a na pozemcích p. č. X, X, X, X a X v k. ú. K. u L.

Osoba zúčastněná na řízení b) (stěžovatel) se kasační stížností ze dne 24. 3. 2011 domáhá zrušení rozsudku krajského soudu a současně navrhuje, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek. Jako důvod návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel uvedl skutečnost, že na základě rozhodnutí o změně stavby před jejím dokončením již došlo k výstavbě VTE SO 03, která byla dne 26. 3. 2009 zkolaudována rozhodnutím stavebního úřadu, čj. SÚ 044/169/09, které nabylo právní moci dne 16. 4. 2009. V případě, že by stavební úřad rozhodl v důsledku zrušení rozhodnutí o změně stavby před jejím dokončením o odstranění již zkolaudované VTE SO 03, mohla by stěžovateli vzniknout škoda ve výši několika milionů korun a navíc by při odstraňování stavby mohlo dojít ke značnému narušení životního prostředí.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že souhlasí s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nebude-li tomuto návrhu vyhověno, nemá jinou možnost, než po zrušení rozhodnutí o změně stavby před jejím dokončením zahájit řízení o odstranění stavby VTE SO 03, neboť tato stavba byla postavena a následně zkolaudována bez stavebního povolení. V této souvislosti upozornil na skutečnost, že stavba stojí na betonovém základě, který lze jen obtížně odstranit. Při odstraňování stavby by navíc mohlo dojít k zásahu do nivy

Olšového potoka a k neúměrnému zatížení životního prostředí prachem a hlukem a k zatížení prostředí obyvatel obce Petrovice.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že podle jeho názoru nejsou splněny zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Poukázal na skutečnost, že řízení o odstranění stavby nebylo dosud zahájeno. Přiznání odkladného účinku by bylo podle žalobce v rozporu s veřejným zájmem, protože se stavba nachází v ptačí oblasti Východní Krušné hory patřící mezi lokality Natura 2000.

Osoby zúčastněné na řízení a), c) a d) se k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřily.

Nejvyšší správní soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku vycházel z následujících skutečností a úvah a dospěl k těmto závěrům.

Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Přitom se přiměřeně užije § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přiznává žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nenahraditelnou újmu a přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není o kasační stížnosti rozhodnuto. Odkladný účinek proto lze přiznat pouze ve výjimečných případech, kdy hrozí vznik nenahraditelné újmy a jsou zároveň splněny další zákonné podmínky.

Stěžovatel spatřuje nebezpečí vzniku nenahraditelné újmy na jeho právech v tom, že by mu mohlo být rozhodnutím stavebního úřadu nařízeno odstranění již zkolaudované stavby VTE SO 03. Odstraněním této stavby by mu vznikla škoda ve výši několika milionů korun.

Uvedený důvod však nelze považovat za „nenahraditelnou újmu“ ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Odkladný účinek může být přiznán kasační stížnosti, pouze pokud tvrzená nenahraditelná újma hrozí v důsledku výkonu nebo jiných právních následků rozhodnutí krajského soudu, případně rozhodnutí správního orgánu, směřuje-li návrh na přiznání odkladného účinku vůči němu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, čj. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS). Nutným předpokladem pro přiznání odkladného účinku je proto vždy existence vztahu příčinné souvislosti mezi rozhodnutím krajského soudu nebo správního orgánu, vůči němuž návrh směřuje, a hrozbou vzniku nenahraditelné újmy. V § 73 odst. 2 s. ř. s. je tato podmínka vyjádřena tak, že soud může přiznat odkladný účinek, „*jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí **znamenal** pro žalobce nenahraditelnou újmu*“. Chybí-li tato příčinná souvislost, nejsou splněny podmínky pro to, aby soud odkladný účinek přiznal.

Tak to mu je i v nyní posuzovaném případě. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl v usnesení ze dne 1. 10. 2008, čj. 1 As 79/2008 - 105, jehož právní věta byla publikována pod č. 2197/2011 Sb. NSS, „*faktickému odstranění stavby musí předcházet správní řízení o odstranění stavby, v němž může stavebník uplatňovat svá práva, a to i soudní cestou. Nelze však směřovat řízení o vydání stavebního povolení včetně jeho soudního prodloužení s řízením o odstranění stavby. Tato procesní diferenciací obou jmenovaných typů řízení, jejichž předmět je zcela odlišný, brání tomu, aby jako újma v rámci řízení o vydání stavebního povolení (a to i ve fázi soudního přezkumu) bylo uplatňováno nebezpečí odstranění stavby.*“ Jak dále uvedl Nejvyšší správní soud v tomto usnesení, „*[d]ostatečnou ochranu před touto potenciální*

újmou poskytnete stavebníkovi případné řízení o odstranění stavby, včetně soudního přezkumu vydaného správního rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se však zabývá v řízení o této kasační stížnosti toliko fází vydání stavebního povolení. Z tohoto hlediska jsou veškeré úvahy o hrozbě odstranění stavby spekulací a nesouvisejí s předmětem tohoto řízení.“ K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že podle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) může stavební úřad dodatečně povolit stavbu provedenou bez stavebního povolení, prokáže-li stavebník nebo vlastník stavby splnění podmínek stanovených v tomto ustanovení. Stavebník nebo vlastník stavby má právo i po zahájení řízení o odstranění stavby požádat o její dodatečné povolení, pokud předloží podklady ve stejném rozsahu jako k žádosti o stavební povolení. Stavební úřad poté přerušuje řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti (§ 129 odst. 3 stavebního zákona). Právní úprava řízení o odstranění stavby tak skýtá stěžovateli dostatečné možnosti obrany před možným odstraněním stavby.

Za důvod k přiznání odkladného účinku nelze považovat ani tvrzený zájem na ochraně životního prostředí. Ochrana přírody a krajiny jakož i ostatních složek životního prostředí patří mezi právem chráněné veřejné zájmy, které je stavební úřad povinen zohlednit i v řízení o nařízení odstranění stavby. Pokud by dospěl k závěru, že při odstraňování stavby hrozí, že by mohlo dojít k zásahu do okolního životního prostředí, může za účelem jeho ochrany stanovit v rozhodnutí o odstranění stavby závazné podmínky, kterými se musí stavebník nebo vlastník stavby při jejím odstraňování řídit. Ze stejných důvodů může stavební úřad podle § 130 odst. 1 stavebního zákona „uložit vlastníku stavby povinnost předložit návrh technologického postupu prací při odstraňování stavby, včetně nutných opatření k vyloučení, omezení či ke kompenzaci případných negativních důsledků na životní prostředí v okolí stavby“. I v tomto ohledu tedy poskytuje řízení o odstranění stavby dostatečnou ochranu před možným ohrožením zájmu na ochraně životního prostředí.

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Rozhodnutím o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. srpna 2011

JUDr. Lenka Matyášová, Ph.D.
předsedkyně senátu